ANAHTAR

(Durûs al-lughat al-‘arabiyyah li ghair al-natiqina biha)

Anadili Arapça olmayanlar için Arapça lisan dersleri

Bölüm 1

Yazan

Dr. V. Abdur Raheem

Tercüme

Sedat KARSLI

ÖNSÖZ

Kitabım “Durûs al-lughat al-‘arabiyyah” için İngilizce bir anahtar kitaba uzun zamandır ihtiyaç duyulmaktaydı. Böyle İngilizce bir kitap gerçek oldu, çok şükür/ Al-hamdu liLlah.

Her derste üç bölüm bulunuyor. Birinci bölümde o derste geçen gramer kuralları açıklanıyor. İkinci bölümde egzersiz bölümündeki soruların tercümesi verilmiştir. Üçüncü bölümde yeni kelimeler yer almaktadır.

Bu anahtar kitabının kendi kendine Arapça öğrenmek isteyeler için çok yardımcı olacağına inanıyorum.

Okuyuculardan gelecek soru ve önerilere cevap vermekten memnun olacağımı belirtmek isterim. Soru ve önerileriniz için yazışma adresim: Islamic Foundation Trust, 78, Perambur High Road, Chennai – 600 012

Yazar

Dr. V. Abdur Raheem

Tercüme edenin Önsözü

Sayın Dr. V. Abdur Raheem tarafından hazırlanan orijinal kitap, bu ANAHTAR kitapçığı ve http://www.lqtoronto.com/ sitesinde yer alan videoları izleyerek kendi kendime 55 yaşından sonra Arapça öğrendim. Öğrendiğim kadarı ile bile Kuran-ı Kerimi okuyup anlamanın herkes için gerekli olduğuna olan inancım arttı. Arapça lisanını öğretmek için bu hizmeti sunanlara müteşekkirim ve Allah hepsinden razı olsun diyorum.

İngilizce bilmeyen Türklerin de bu kaynaklardan yararlanması için bu kitapçığı Türkçeye tercüme ederek az da olsa bir katkıda bulunabileceğimi düşündüm. Türkçe tercümede veya Arapça metinlerde olabilecek düzeltme ve önerilerinizi sedatkarsli955@gmail.com e-posta adresime gönderebilirsiniz.

Sedat KARSLI

Makine Yüksek Mühendisi

Bazı Gramer Terim ve Sembollerin Açıklaması

1. Fatha (◌َ) “e/a” sesi veren, Türkçede “üstün” denilen ve harfin üstünde yer alan işaretdir.
2. Kasra (◌ِ) “i” sesi veren, Türkçede “esre” denilen ve harfin altında yer alan işaretdir.
3. Damma (◌ُ) “u/ü” sesi veren, Türkçede “ötre” denilen ve harfin üstünde yer alan işaretdir.
4. Sükun (◌ْ) işareti üzerinde olduğu harfi sessiz okutur.
5. Şedde (◌ّ) harfin üzerinde yer alan ve harfi iki defa okutturan işaretdir.

“â” uzun “a” sesini gösterir.

“î” uzun “i” sesini gösterir.

“û” uzun “u” sesini gösterir.

بِسمِ اللّٰهِ الرَّحْمَانِ الرَّحِيْمِ

DERS 1

Bu derste aşağıdakileri öğreneceğiz.

Bu nedir?	ما هَذَا ؟
Bu (bir) kitap(tır).	هَذَا كِتَابٌ.
Bu (bir) ev midir?	أَهَذَا بَيْتٌ ؟
Evet, bu (bir) evdir.	نَعَمْ، هَذَا بَيْتٌ.
Hayır, bu (bir) camidir.	لا، هَذَا مَسْجِدٌ.
Bu kimdir?	مَنْ هَذَا.

NOT:

1. هَذَا bu şekilde yazılmasına rağmen هَاذَا şeklinde telaffuz edilir.
2. Arapçada Türkçede olduğu gibi "dır/dir" eki yoktur.
3. Arapçada da Türkçede olduğu gibi (bir) ifadesi yoktur, ancak kelimenin kendisinden bu anlaşılır.
4. Cümlenin başındaki " أَ " cümleyi soru cümlesi haline getirir.

Bu (bir) evdir.	هَذَا بَيْتٌ.
Bu (bir) ev midir?	أَهَذَا بَيْتٌ ؟
Evet, bu (bir) evdir.	نَعَمْ، هَذَا بَيْتٌ.

YENİ KELİMELER:

بَيْتٌ	ev	وَلَدٌ	çocuk
مَسْجِدٌ	cami	طَالِبٌ	öğrenci
بَابٌ	kapı	رَجُلٌ	adam
كِتَابٌ	kitap	تَاجِرٌ	tüccar
قَلَمٌ	kalem	كَلْبٌ	köpek
مِفْتَاحٌ	anahtar	قِطٌّ	kedi
مَكْتَبٌ	masa	حِمَارٌ	eşek
سَرِيْرٌ	yatak	حِصَانٌ	at
كُرْسِيٌّ	sandalye	جَمَلٌ	deve
نَجْمٌ	yıldız	دِيْكٌ	horoz
قَمِيْصٌ	gömlek	مُدَرِّسٌ	öğretmen
طَبِيْبٌ	doktor	مِنْدِيْلٌ	mendil

DERS 2

Bu derste "şu" anlamına gelen ذَلِكَ ve "ve" anlamına gelen وَ 'nin kullanılışını öğreneceğiz.

Bu bir ev ve şu bir camidir. هَذَا بَيْتٌ ، وَ ذَلِكَ مَسْجِدٌ.

NOT:

1. ذَلِكَ bu şekilde yazılmasına rağmen ذَالِكَ olarak okunur.
2. وَ kendisinden sonraki kelimeye yakın olarak yazılır.

YENİ KELİMELER:

إِمَامٌ	imam	سُكَّرٌ	şeker
حَجَرٌ	taş	لَبَنٌ	süt

DERS 3

Bu derste Arapçada belirlilik takısı olan اَلْ (el) 'in kullanılışını öğreneceğiz. اَلْ takısı Arapça isimlerin başında kullanılır. Türkçede buna benzer bir ek yoktur. Bir ismin başına اَلْ eki gelirse o isim belirli isim olur. Normalde bir ismin başında اَلْ eki yoksa belirsiz isim olur ve kelimedeki son harfin harekesi (-n) ile biter (tenvin/nunlama). İsmin başında اَلْ eki varsa son harfin harekesinden (–n) düşer. اَلْ eki çok kullanıldığı için harekeleri çoğunlukla yazılmaz, ال olarak yazılır.

بَيْتٌ ⟶ البَيْتُ

beyt<u>ün</u> ⟶ el-beyt<u>ü</u>

(herhangi bir) ev ⟶ (kast edilen/hangisi olduğu belli bir) ev

Arapçada 28 harf vardır. Bunlardan 14'ü şemsi (güneş) harfler ve geri kalan 14'ü de kameri (ay) harfleri olarak adlandırılır. t, n, r, s gibi harflerin telaffuzunda dilin ucu görev alırken b, v, m, k gibi harflerin telaffuzunda dilin ucu görev almaz.

Şemsi harfler: ت، ث، د، ذ، ر، ز، س، ش، ص، ض، ط، ظ، ل، ن

Kameri harfler: أ، ب، ج، ح، خ، ع، غ، ف، ق، ك، م، و، هـ، ي

(ال) eki şemsi bir harfle başlayan bir ismin başına gelirse " ل " (le) sesi yutulur. Örneğin اَلْشَمْسُ (el-şems /güneş) ismi الشَّمْسُ olarak yazılır ve eş-şems olarak telaffuz edilir. "le" sesi yutulduğu için ismin ilk harfi üzerine şedde gelir.

Kameri harfle başlayan isimlerde bu " ل " (le) sesi yutulmaz ve söylenir.

Ör: القَمَرُ olarak yazılır ve (el-kameru) diye okunur.

Şemsi harfle başlayan isimlere bazı örnekler aşağıdadır.

- النَّجْمُ (el-necmü) yazılır ve en-necmü okunur,
- الرَّجُلُ (el-raculu) yazılır ve er-raculu okunur,
- الدِّيْكُ (el-diyku) yazılır ve ed-diyku okunur,
- السَّمَكُ (el-semeku) yazılır ve es-semeku okunur.

Kitapta şemsi ve kameri harfler ve örnek kelimeler verilmiştir.

(ال) (El) ekinin “e” sesi kendisinden önce başka bir kelime/harf yoksa telaffuz edilir. Kendisinden önce bir kelime gelirse yazıldığı halde okunmaz ve elif harfinin üzerine “kasr” işareti konur.

Ör: el-beytu, burada “e” sesi telaffuz edildiği halde önünde “ve” bağlacı olursa “ve el-beytu” şeklinde değil “vel-beytu” şeklinde telaffuz edilir.

Telaffuzda söylenmeyen ilk elif harfine (e, i veya u sesi) hamzatu l-vasl (geçiş hamzası) denir.

Kapı açık.	البَابُ مَفْتُوْحٌ.	(el babu meftuhun)
Kalem kırık.	القَلَمُ مَكْسُوْرٌ.	(el kalemu meksurun)

NOT:

İsimdeki belirsizlik ekinin (-n) tenvin olduğunu öğrenmiştik, Türkçede isim ve sıfatların belirli veya belirsiz olduğuna ilişkin bir ek olmadığından isimler veya sıfatlar Türkçeye tercüme edilirken her iki halde de aynı şekilde tercüme edilir.

YENİ KELİMELER:

غَنِيٌّ	zengin	فَقِيْرٌ	fakir
طَوِيْلٌ	uzun	قَصِيْرٌ	kısa
بَارِدٌ	soğuk	حَارٌّ	sıcak
جَالِسٌ	oturan	وَاقِفٌ	ayakta duran
جَدِيْدٌ	yeni	قَدِيْمٌ	eski
قَرِيْبٌ	yakın	بَعِيْدٌ	uzak
نَظِيْفٌ	temiz	وَسِخٌ	kirli
صَغِيْرٌ	küçük	كَبِيْرٌ	büyük
خَفِيْفٌ	hafif	ثَقِيْلٌ	ağır
الوَرَقُ	kağıt	المَاءُ	su

التُّفَّاحُ	elma	جَمِيْلٌ	güzel
الدُّكَّانُ	dükkan	حُلْوٌ	tatlı
مَرِيْضٌ	hasta	لَذِيْذٌ	lezzetli

<u>Egzersizler:</u>

Egz. 1: (sayfa 15)

Bu kelimeleri doğru son harekeleri ile okuyun ve yazın,

Ör: مَسْجِدٌ (mescidün) tenvin ile

المَسْجِدُ (El-mescidü) tenvinsiz

Egz. 2: (sayfa 15)

Boşlukları verilen kelimelerle doldurun.

Egz. 3: (sayfa 16)

Boşlukları uygun kelimelerle doldurun. Cümledeki ilk kelimede ال "el" olması gerektiğine dikkat edin. Ör:

البَيْتُ نَظِيْفٌ. Ev temizdir.

Egz. 4: (sayfa 17)

Doğru son hareke ile oku ve yaz

Egz. 5: (sayfa 17)

Boşlukları uygun kelimelerle doldur.

Egz. 6: (sayfa 18)

(a) ve (b) sütunlarındaki kelimeleri eşleştir.

Egz. 7: (sayfa 20)

Şemsi ve kameri harflerin özellikleri göz önünde bulundurarak kelimeleri oku ve yaz.

DERS 4

Bu derste ön edatların kullanımını öğreneceğiz.

1. Arapça isimlerin son harfi üzerindeki hareke onların cümle içindeki görevini gösterir. İsimin son harf harekesi normalde ötredir. (-u/-un)

    (Ev yenidir.) el-beyt-u cediyd-u-n البَيْتُ جَدِيْدٌ.

    Normal harekesi ile biten bir isme yalın halde denir. Arapçada buna ismin مَرْفُوْعٌ "merfu" hali denir.

    Bir ön edattan sonra ismin son harekesi kesra olur (-i/-in) sesi verir. Böyle bir isme ismin mecrur/cer hali denir.

el-beyt-u (ev)	البَيْتُ
fi l-beyt-i (ev-de)[1]	فِي البَيْتِ
beyt-u-n (ev)	بَيْتٌ
fi beyt-i-n (evde)	فِي بَيْتٍ
el-mekteb-u (masa)	المَكْتَبُ
ala l-mekteb-i (masanın üzerinde)	عَلَى المَكْتَبِ

2. Bu derste iki zamir öğreneceğiz. هُوَ (hüve) "o/eril," ve هِيَ (hiye) "o/dişil"

    Arapçada bütün isimlerde erkeklik/dişilik (eril/dişil) durumu vardır.

    Eril bir isim için هُوَ hüve / "o" zamiri insan, hayvan veya eşya için kullanılır.

Ör:	Çocuk(erkek) nerede?	أَيْنَ الوَلَدُ؟
	O camide.	هُوَ فِي المَسْجِدِ.
	Kitap nerede?	أيْنَ الكِتَابُ؟
	O masanın üzerinde.	هُوَ عَلَى المَكْتَبِ.

[1] fiy kelimesindeki "i" sesi uzundur. Fakat bu "i" sesinden sonra "el" gelirse "i" sesi kısa söylenir. Çünkü Arapçada uzun sesten sonra sessiz/ünsüz harf gelemez.

Dişil bir isim için هِيَ hiye / ”o” zamiri kullanılır. Aynı şekilde insan, hayvan veya eşya için kullanılır.

Ör:	Amine nerede?	أَيْنَ آمِنَةُ؟
	O evde.	هِيَ فِي البَيْتِ.
	Saat nerede?	أيْنَ السَّاعَةُ؟
	O yatağın üzerinde.	هِيَ عَلَى السَرِيرِ.

Dişil isimlerin %99,9 ‘u kapalı ة te ile biter fakat az sayıda da olsa istisnası vardır.

NOT:

1. Belirsiz ismin son harekesinin tenvin olduğunu öğrenmiştik. Ör: بَيْتٌ beytun (belirsiz) bir ev. Bu kural özel isimler için geçerli değildir. Yani حَامِدٌ hamidun Hamid demektir, bir Hamid değil.
2. Dişil özel isimlerin son harekesi tenvin değildir.
   Ör: آمِنَةُ (Aminetü), زَيْنَبُ (Zeynebü), فَاطِمَةُ (Fatimetü)

YENİ KELİMELER:

اَيْنَ	nerede/nereye	عَلى	üzerinde
غُرْفَةٌ	oda	السَّمَاءُ	gökyüzü
الحَمَّامُ	banyo	الفَصْلُ	sınıf
المَطْبَخُ	mutfak	المِرْحَاضُ	tuvalet
فِي	içinde		

Egzersizler:

Egz 1: Sorulara cevap ver. (Cevaplar ders içeriğine uygun olmalıdır.)

Egz 2: Doğru hareke ile oku ve yaz.

Egz 3: sayfa 23’ün sonundaki kelimeleri doğru hareke ile oku ve yaz. Eril özel isimlerin sonunun “-un” ile ve dişil özel isimlerin sonunun “-u” ile bittiğini hatırla.

DERS 4A

Bu bölümde iki ön edat daha öğreneceğiz; "-den/-dan" anlamına gelen مِنْ ve "–e/-a" anlamına gelen إِلَى

- Aynı zamanda "ben" anlamına gelen أَنَا ve "sen" anlamına gelen أَنْتَ zamirlerini de öğreneceğiz.

  أَنَا ben zamiri eril ve dişil isimlerin yerine kullanılır.

  Ben Muhammed. (Benim adım Muhammed.) أَنَا مُحَمَّدٌ.

  Ben Amine. (Benim adım Amine.) أَنَا آمِنَتُ.

  Fakat أَنْتَ sen zamiri sadece eril/tek isimler yerine kullanılır. Dişil ve çoğul zamirleri daha sonra öğreneceğiz.

- Ayı zamanda iki fiil daha öğreneceğiz; (إِلَى) ذَهَبَ "o gitti" ve (مِنْ) خَرَجَ "o dışarı çıktı"

  Aşağıdakilere dikkat edin:

  Bilal nerede? أَيْنَ بِلَالٌ؟

  O camiye gitti. ذَهَبَ إِلَى الْمَسْجِدِ.

  Bilal camiye gitti. ذَهَبَ بِلَالٌ إِلَى الْمَسْجِدِ.

  Yani ذَهَبَ "o gitti" demek fakat fiilden sonra bir isim gelirse "o" zamiri düşer.

<u>YENİ KELİMELER:</u>

مِنْ -den (eğer مِنْ den sonra اَلْ gelirse مِنَ olarak okunur.)

إِلَى	-e/-a	الفِلِبِّيْنُ	Filipinler
اليَابَانُ	Japonya	المَدْرَسَةُ	okul
الصِّيْنُ	Çin	السُّوْقُ	market
الهِنْدُ	Hindistan	الجَامِعَةُ	üniversite
المُدِيْرُ	müdür	المُسْتَشْفَى	hastane

Egzersizler:

Egz 1: Aşağıdaki sorulara cevap ver. (cevaplar ders konusuna göre)

Egz 2: Doğru kelime sonu ile oku ve yaz.

Egz 3: Oku ve yaz.

Egz 4: Uygun ön edatlarla boşlukları doldur.

DERS 5

Bu derste aşağıdakileri öğreneceğiz.

1. Arapçada الإِضَافَةُ (izafet) denilen en az iki isimden oluşan isim tamlamasını öğreneceğiz.

   Bilal'in kitabı كِتَابُ بِلَالٍ

   İmam'ın evi بَيْتُ الإِمَامِ

   كِتَابُ بِلَالٍ ifadesinde ilk kelime كِتَابُ kitabu مُضَافٌ mudaf "tamlanan",
   ikinci kelime بِلالٍ Bilalin مُضَافٌ إِلَيْهِ mudafun ileyhi "tamlayan" gösterir.

NOT:

a) Burada مُضَافٌ mudaf ال belirlilik takısı veya ٌ (–un) belirsizlik takısı almaz. Kendiliğinden, konumu gereği belirlidir. Dolayısı ile;

كِتَابٌ بِلَالٍ "kitabun Bilalin" veya الكِتَابُ بِلَالٍ "el-kitabu Bilalin" demek yanlış olur.

b) مُضَافٌ إِلَيْهِ mudaf ileyhi ismi mecrur formda ve son harf harekesi kesra ٍ veya ِ olur. Bu ismin başına ال (belirlilik takısı) veya son harfi üzerine tenvin (belirsizlik takısı) gelebilir.

بِلَالٌ	Bilal-u-n	بَيْتُ بِلَالٍ	beyt-ü Bilal-i-n
الإِمَامُ	el-imam-u	بَيْتُ الإِمَامِ	beyt-ü l-imam-i

c) كِتَابُ مَنْ ؟ "Kimin kitabı?" Burada مَنْ harekesi kesra değildir. Çünkü bu kelimenin harekesi değişmez, her durumda aynı kalır. Arapçada cümle içindeki görevi değişse bile harekesi değişmeyen, her zaman aynı kalan kelimeler vardır.

d) عَلَى مَكْتَبِ المُدَرِّسِ (ala mektebi l-müderrisi). مَكْتَبِ "mekteb-i" kelimesinin عَلَى (ala) ön edatı dolayısı ile mecrur olduğuna ve المُدَرِّسِ "el-müderris-i" kelimesinin mudaf ileyhi olduğu için mecrur ve son harf harekelerinin kesra olduğuna dikkat ediniz.

2. تَحْتَ "altında" demektir. تَحْتَ ön edatını takip eden isim mudaf ileyhi olduğundan son harekesi kesra olur.

   تَحْتَ المَكْتَبِ، تَحْتَ الكِتَابِ

3. يَا “nida” (seslenme/çağırma) edatıdır. يَا ‘yı takip eden isim sadece tek hareke alır.

يَا أُسْتَاذُ، يَا شَيْخُ، يَا بِلَالُ ama يَا بِلَالٌ (ya Bilalün) demek yanlış olur.

4. اِسْمٌ ve اِبْنٌ hamzetu l-vasl ile başlar. Bu isimlerden önce başka bir isim gelirse telaffuzda “i” sesi düşer. 9-10 kadar isim hamzetu l-vasl ile başlar.

اِسْمُ الْوَلَدِ بِلَالٌ، وَاسْمُ الْبِنْتِ آمِنَةُ.

İsm-ü l-veled-i Bilal-ü-n, ve sm-u l-bint-i Aminet-u.

اِبْنُ الْمُدَرِّسِ طَبِيْبٌ، وَابْنُ الإِمَامِ تَاجِرٌ.

İbn-u l-müderris-i tabib-u-n ve bn-u l-imam-i tacir-u-n.

أَيْنَ ابْنُ حَامِدٍ؟ eyne bn-u Hamid-i-n?

<u>Egzersizler:</u>

Egz 1: Aşağıdaki sorulara cevap ver.

Egz 2: Verilen iki kelime ile isim tamlaması yap.

Egz 3: Doğru son hareke ile oku ve yaz. Mudaf’ın son harekesinin “-u” ve mudaf ileyhi son harekesinin “-i” olduğuna ve tenvin olmadığına dikkat et. Eğer mudaf bir ön edattan sonra gelirse son harekesi kesra “-i” olur.

Egz 4: Oku

Egz 5: Boşlukları uygun kelimelerle doldur.

Egz 6: Aşağıdakileri düzelt.

Egz 7: Aşağıdakileri doğru son hareke ile oku. يَا nida harfinden sonra tenvin olmadığına dikkat et. شَيْخٌ şeyh-u-n يَا شَيْخُ، ya şeyh-u

Egz 8: Resimler yardımı ile ve örneğe uygun olarak soru cümlesi yap.

Egz 9:Hamzatu l-vasl kurallarına dikkat ederek aşağıdakileri oku.

YENİ KELİMELER:

الرَّسُولُ	peygamber/nebi	تَحْتَ	altında
العَمُّ	amca	الإِبْنُ	oğul
الشَّارِعُ	cadde	السَّيَارَةُ	araba
الكَعْبَةُ	Kâbe	هُنَا	burada
الخَالُ	dayı	هُنَاكَ	orada
مُغْلَقٌ	kapalı	البِنْتُ	kız evlat/ kız çocuk
الإِسْمُ	isim	الطَبِيْبُ	doktor
الحَقِيْبَةُ	çanta/valiz		

DERS 6

Bu derste aşağıdakileri öğreneceğiz.

1. هَذِهِ ; "bu" هَذَا işaret zamirinin dişilidir. هَذِهِ nin yazılışında elif olmasa da هَاذِهِ olarak okunur.

   Bu bir erkek çocuk ve bu bir kız çocuk. هَذَا وَلَدٌ وَ هَذِهِ بِنْتٌ.

2. İsimler ve sıfatların sonuna " ة " yazılarak dişil yapılır. Bu " ة " kapalı te'den önceki harfin harekesi fatha " ◌َ " "-e/-a" yapılır.

مُدَرِّسٌ	مُدَرِّسَةٌ
muderris-u-n	müderris-e-t-u-n
öğretmen (erkek)	öğretmen (bayan)

Bazı isimlerin dişil formu farklıdır. Ör:

اِبْنٌ	erkek çocuk (Oğul)	بِنْتٌ	kız çocuk
أَخٌ	erkek kardeş	أُخْتٌ	kız kardeş

Arapçadaki bütün isimler eril veya dişildir. Dişil isimler ve sıfatlar genellikle " ة " kapalı te ile biter. Fakat bu kurala uymayan bazı isiler de vardır. Yeni isimleri öğrenirken bunun eril veya dişil olduğunu da öğrenmek gerekir. Vücudun çift olan organları dişil ve tek olanları eril olarak kabul edilir.

Dişil		Eril	
يَدٌ	el	رَأْسٌ	baş
رِجْلٌ	bacak	أَنْفٌ	burun
عَيْنٌ	göz	فَمٌ	ağız
أُذُنٌ	kulak	وَجْهٌ	yüz

3. لِ "sahiplik / için" anlamına gelen ön edattır.

   Bu Bilal'in ve şu Hamid'in. هَذَا لِبِلَالٍ، وَ ذَلِكَ لِحَامِدٍ.

   Hamd Allah içindir. الحَمْدُ لِلَّهِ.

   اللَّهُ Allah kelimesinin başındaki elif düşürülerek لِلَّهِ lillah-i yapılır. İlave olarak yeni bir lam eklemek gerekmez.

لِمَنْ "kimin" veya "kime ait" anlamına gelir. Ör:

Bu kimindir? Bu kime aittir? لِمَنْ هَذَا؟

Bu kitap kimin? لِمَنِ الْكِتَابُ؟

مَنْ kelimesi ال belirlilik takısından önce gelirse مَنِ olduğuna dikkat ediniz.

4. أَيْضاً "aynı zamanda, de/da" anlamına gelir.

Bu güzeldir, هَذَا جَمِيْلٌ

ve şu da güzeldir. وَ ذَلِكَ أَيْضاً جَمِيْلٌ.

5. جِدّاً "çok" anlamına gelir.

Ör: Bu çok büyüktür. هَذَا كَبِيْرٌ جِدّاً.

Egzersizler:

Egz 1: Oku ve yaz.

Egz 2: Sorulara cevap ver.

Egz 3: Sağ kolondaki cümlelerin yardımı ve onların dişili ile sol sütundaki boşlukları doldur.

Egz 4: Aşağıdaki cümleleri düzelt.

Egz 5: Doğru hareke ile aşağıdakileri oku.

YENİ KELİMELER:

المِكْوَاةُ	ütü	الأَنْفُ	burun
البَقَرَةُ	inek	الفَمُ	ağız
الدَرَّاجَةُ	bisiklet	القِدْرُ	tencere
المِلْعَقَةُ	kaşık	الأُذُنُ	kulak
الفَلَّاحُ	çiftçi	العَيْنُ	göz
الأُمُّ	anne	اليَدُ	el
الأَبُ	baba	الرِّجْلُ	bacak
الثَّلَّاجَةُ	buzdolabı	سَرِيْعٌ	hızlı
الشَّايُ	çay	النَّافِذَةُ	pencere
المَغْرِبُ	batı	الشَّرْقُ	doğu
القَهْوَةُ	kahve		

DERS 7

Bu derste "şu" anlamına gelen ذَلِكَ işaret zamirinin dişili olan تِلْكَ zamirini öğreneceğiz.

Bu Bilal ve şu Hamid. هَذَا بِلَالٌ، وَ ذَلِكَ حَامِدٌ.

Bu Amine ve şu Meryem. هَذِهِ آمِنَةُ، وَ تِلْكَ مَرْيَمُ.

Egzersizler:

Egz 1: Oku ve yaz.

Egz 2: Boşlukları ذَلِكَ veya تِلْكَ zamiri kullanarak doldur.

YENİ KELİMELER:

النَّاقَةُ	dişi deve	البَيْضَةُ	yumurta
البَطَّةُ	ördek	المُؤَذِّنُ	müezzin
المُمَرِّضَةُ	hemşire	الدَّجَاجَةُ	tavuk

DERS 8

Bu derste aşağıdakileri öğreneceğiz.

1. Arapçada “bu kitap” nasıl söylenir. هَذَا كِتَابٌ. ifadesinin “Bu bir kitaptır.” demek olduğunu öğrenmiştik. Bu işaret edilen nesnenin belirsiz bir kitap olduğunu bildiren bir cümledir. Fakat هَذَا الكِتَابُ ifadesi “bu kitap” anlamına gelir, belirli bir kitabı işaret eder ama bir cümle değildir. Bu ifadeyi cümle yapmak için devamına bir haber getirmek gerekir.

   Ör: “Bu kitap yenidir.” هَذَا الكِتَابُ جَدِيْدٌ.

   Diğer işaret zamirleri ile de aynı şekilde cümle yapılabilir.

   Şu adam bir mühendistir. ذَلِكَ الرَّجُلُ مُهَنْدِسٌ.

   Bu saat güzeldir. هَذِهِ السَّاعَةُ جَمِيْلَةٌ.

   Şu hemşire Japonyalıdır. تِلْكَ المُمَرِّضَةُ مِنَ الْيَبَانِ.

2. Normalde bir isimin “-u/-un” ile bittiğini öğrenmiştik. Bir ön edattan sonra veya isim tamlamasında sahiplik bildirdiğinde ismin sonu “-i/-in” ile biter. Ör:

   Ev güzeldir. البَيْتُ جَمِيْلٌ.

   Bilal evdedir. بِلَالٌ فِي البَيْتِ.

   Bu evin anahtarıdır. هَذَا مِفْتَاحُ الْبَيْتِ.

   Uzun “-â” ile biten isimlerin son harekesi değişmez, aynı kalır.

   Bu Amerika. هَذِهِ أَمْرِيْكَا.

   Ben Amerikalıyım. أَنَا مِنْ أَمْرِيْكَا.

   O Amerika’nın başkanıdır. هُوَ رَئِيْسُ أَمْرِيْكَا.

3. خَلْفَ “arkasında”, أَمَامَ “önünde” anlamına gelir. Bunlardan sonra gelen isimlerin de sonu “-i” ile biter.

   Ör: Ev caminin arkasındadır. البَيْتُ خَلْفَ الْمَسْجِدِ.

   Hamid öğretmenin önündedir. حَامِدٌ أَمَامَ المُدَرِّسِ.

4. جَلَسَ "o oturdu" demektir.

Muhammet nereye oturdu? أَيْنَ جَلَسَ مُحَمَّدٌ؟

O öğretmenin önüne oturdu. جَلَسَ أَمَامَ المُدَرِّسِ.

Egzersizler:

Egz 1: Aşağıdaki sorulara cevap ver.

Egz 2: Oku ve yaz.

Egz 3: Aşağıdaki cümleleri verilen örneğe uygun olarak değiştir.

هَذَا كِتَابٌ.	هَذَا الْكِتَابُ لِمُحَمَّدٍ.
Bu bir kitaptır.	Bu kitap Muhammed'indir.

Egz 4: Verilen örneğe uygun olarak لِمَنْ "kimin" kullanarak sorular ve cevaplarını hazırla.

Egz 5: Sonu uzun "-â" ile biten isimlerin sonunun değişmediğini dikkate alarak aşağıdakileri oku.

Egz 6: خَلْفَ ve أَمَامَ ile ilgili kuralları akılda tutarak aşağıdakileri oku ve yaz.

YENİ KELİMELER:

أَمْرِيْكَا	Amerika	السِّكِّيْنُ	bıçak
مُغْلَقٌ	kapalı	أَلْمَانِيَا	Almanya
العِرَاقُ	Irak	إِنْكَلْتَرَّا	İngiltere
سُوِيْسْرَا	İsviçre	المُسْتَشْفَى*	hastane

* kelimedeki son ى harfinin altında nokta olmadığına dikkat edin. Yani فِي deki ي noktalı ama عَلَى daki ى noktasız olduğuna dikkat edin.

DERS 9

Bölüm A

Bu derste aşağıdakileri öğreneceğiz.

1. Arapçada sıfat. Arapçada sıfat nitelediği isimden sonra gelir, yani Türkçedekinin tersine bir yapı vardır.

Ör: yeni bir ev بَيْتٌ جَدِيْدٌ

Arapçada sıfata na't (نَعْتٌ) ve sıfatın nitelediği isme man'ut (مَنْعُوْتٌ) denir. Sıfat ve nitelediği isim arasında aşağıda sıralanan uyum olmalıdır.

a) Cinsiyet. Eril bir ismi niteleyen sıfatın da eril ve dişil bir ismi niteleyen sıfatın da dişil olması gerekir.

وَلَدٌ صَغِيْرٌ	بِنْتٌ صَغِيْرَةٌ
küçük erkek çocuk	küçük kız çocuk
كِتَابٌ جَدِيْدٌ	سَيَّارَةٌ جَدِيْدَةٌ
yeni kitap	yeni araba

b) Belirli veya belirsiz olma hali. Eğer isim belirli ise sıfat da belirli ve isim belirsiz ise sıfatın da belirsiz olması gerekir.

Ör: Bilal yeni bir öğretmendir. بِلَالٌ مُدَرِّسٌ جَدِيْدٌ.

Yeni öğretmen sınıftadır. المُدَرِّسُ الجَدِيْدُ فِي الفَصْلِ.

c) Hareke durumu. İsmin son harekesi ne ise sıfatın son harekesi de aynı olmalıdır.

Bu yeni bir evdir. (beyt-ü-n cediyd-ü-n) هَذَا بَيْتٌ جَدِيْدٌ.

Ben yeni bir evdeyim. (fi beyt-i-n cediyd-i-n) أَنَا فِي بَيْتٍ جَدِيْدٍ.

Yeni ev güzeldir. (al-beyt-ü l-cediyd-ü) البَيْتُ الجَدِيْدُ جَمِيْلٌ.

Yeni evdeki kimdir? (fi l-beyt-i l-cediyd-i) مَنْ فِي البَيْتِ الجَدَيْدِ؟

2. “-ân” ile biten sıfatlar tenvin almaz.

Ör:	كَسْلَانُ	keslân-ü (tembel)
	جَوْعَانُ	cev’ânü (acıkmış)
	عَطْشَانُ	atşân-u (susamış)
	غَضْبَانُ	gadbân-ü (kızgın)
	مَلآنُ	mal’ânü (dolu)

Egzersizler:

Egz 1: Oku ve yaz

Egz 2: Boşlukları uygun sıfatlarla doldur.

Egz 3: Boşlukları sıfatlara uygun isimlerle doldur.

Egz 4: “-ân” ile biten sıfatların özelliğini dikkate alarak aşağıdakileri oku.

YENİ KELİMELER:

الفَاكِهَةُ	meyve	الإِنْكِلِيْزِيَّةُ	İngilizce
العُصْفُوْرُ	serçe	صَعْبٌ	zor
الطَّائِرُ	kuş	المَدِيْنَةُ	şehir
العَرَبِيَّةُ	Arapça	القَاهِرَةُ	Kahire
اللُغَةُ	lisan	اليَوْمُ	bugün
سَهْلٌ	kolay	لِمَاذَا	niçin
مُجْتَهِدٌ	çok çalışan	الكُوْبُ	bardak/kupa
شَهِيْرٌ	meşhur		

Bölüm B

Bu bölümde aşağıdakileri öğreneceğiz.

1. Belli bir ismi niteleyen sıfat, Ör:

   Yeni öğretmen nerede? أَيْنَ المُدَرِّسُ الجَدِيْدُ؟

2. الَّذِي ilgi zamiri. Bu zamir bir insanı kast ediyorsa “kim” olarak ve hayvan veya eşya ile ilgili ise “ne” olarak tercüme edilir.

   الرَّجُلُ الَّذِي خَرَجَ مِنَ المَسْجِدِ الآنَ تَاجِرٌ شَهِيْرٌ.

   Şimdi camiden çıkan adam meşhur bir tüccardır.

   البَيْتُ الَّذِي أَمَامَ المَسْجِدِ لِلْإِمَامِ.

   Caminin önündeki ev imama aittir.

3. لِ eki “ اَلْ “ ile başlayan bir ismin önüne gelirse “ اَلْ “ in “ اَ ” elifi atılır.

   الإِمَامُ → لِلْإِمَامِ

   المُدَرِّسُ → لِلْمُدَرِّسِ

4. عِنْدَ “ile” demektir. Bunu takip eden isim mudaf ileyhi olduğu için mecrur olur ve “-i” ile sonlanır.

Ör: Öğretmen müdürün yanında/makamında. المُدَرِّسُ عِنْدَ المُدِيْرِ.

Egzersizler:

Egz 1: Oku ve yaz

Egz 2: Boşlukları parantez içinde verilen sıfatlarla doldur. Eğer isim اَلْ ile başlıyorsa sıfatın da اَلْ ile başlaması gerektiğine dikkat edin.

Egz 3: Oku ve yaz

YENİ KELİMELER:

المَكْتَبَتُ	kütüphane	المَدْرَسَةُ الثَّانَوِيَّاٰ	orta okul
الآنَ	şimdi, hemen	الوَزِيْرُ	Bakan
هُنَاكَ	orada	حَادٌّ	keskin
المُسْتَوْصَفُ	klinik/küçük hastane	السُّوْقُ	market
المِرْوَحَةُ	fan	إِنْدُونِيْسِيَا	Endonezya
الكُوَيْتُ	Kuveyt	الشَّارِعُ	cadde

DERS 10

Bu derste aşağıdakileri öğreneceğiz.

1. Bitişik iyelik zamirleri: ي، هَا، هُ، كَ

كِتَابُكَ kitab-u-ke (senin kitabın) Burada "ke/senin " zamiri erkek 2. şahıs/tek içindir.

كِتَابُهُ kitab-u-hu (onun kitabı) "hu/onun" zamiri erkek 3. şahıs/tek için

كِتَابُهَا kitab-u-hâ (onun kitabı) "hâ/onun" zamiri dişi 3. şahıs/tek için

كِتَابِيْ kitab-iy (aslı kitab-u-iy yerine) (benim kitabım) "-iy/benim" zamiri 1. tekil şahıs için

Bu zamirler tek başına kullanılmaz, isimlerin sonuna eklenerek, bitişik olarak kullanılır.

2. Önceki konuda öğrendiğimiz gibi كِتَابُكَ "senin kitabın" ve كِتَابُهُ "onun kitabı" demektir.

أَبٌ "baba" ve أَخٌ "kardeş" demektir.

"senin kardeşin" أَخُوْكَ olur ama أَخُكَ değil.

Mudaf ve mudaf ileyhi (isim tamlamasında tamlayan ve tamlanan) arasına fazladan "و " eklenmelidir. Aynı şekilde "onun babası" أَبُوْهُ dur, ama أَبُهُ değil.

Aşağıdakilere dikkat edin.

"Muhammed'in evi"	بَيْتُ مُحَمَّدٍ	dir, fakat
"Muhammed'in babası"	أَبُوْ مُحَمَّدٍ	ve
"Muhammed'in kardeşi"	أَخُوْ مُحَمَّدٍ	dir.

أَبِي "Benim babam" ve أَخِي "benim kardeşim" fazladan " و " almaz. Yani; Mudaf olduğunda fazladan " و " alan dört kelime vardır. İkisini şimdi öğrendik diğer ikisini de sonra öğreneceğiz, إِنْ شَاءَ اللّٰهُ inşallah.

3. عِنْدَ 'nin "ile" anlamına geldiğini öğrenmiştik. Bu kelime aynı zamanda "sahip olmak" anlamına da gelir. Ör:

أَ عِنْدَكَ قَلَمٌ؟ "Kalemin var mı?"

(kitabi olarak "Seninle birlikte bir kalem var mı?)

4. لِ ön ekinin de "sahiplik/bağlı olmak" anlamına geldiğini öğrenmiştik. لِ eki bitişik şahıs zamirlerinden önce kullanıldığında harekesi üstün olur, لَ .

لَكَ "sana ait/senin",

لَهُ "ona ait/onun",

لَهَا "o kıza ait/onun",

fakat لِي "bana ait/benim" kesra alır.

NOT:

لِي أَخٌ. "bir kardeşim var" ve

لِي فَمٌ. "bir ağzım var" anlamındadır. Fakat;

عِنْدِي أَخٌ. عِنْدِي فَمٌ. demek yanlış olur çünkü عِنْدَ birbirinden ayrılabilen eşya için kullanılır. Vücudun parçaları ve akrabalık ilişkileri bu türden ayrılabilen şeyler değildir.

5. ذَهَبَ nin "o gitti" olduğunu öğrenmiştik.

Şimdi ذَهَبْتَ "sen gittin/erkek/tekil" ve ذَهَبْتُ "ben gittim" öğreneceğiz.

Bugün okula gittin mi? أَ ذَهَبْتَ إِلَى المَدْرَسَةِ اليَوْمَ ؟

Evet, gittim. نَعَمْ، ذَهَبْتُ.

6. آمِنَةُ ، مَرْيَمُ gibi dişi şahıs isimlerinin sonunun tenvin almadığını öğrenmiştik. Aynı şekilde ة ile biten erkek şahıs isimleri de sonuna tenvin almaz. Ör:

حَمْزَةُ، أُسَامَةُ، مُعَاوِيَةُ

7. مَعَ "birlikte/ile" anlamına gelir. مَعَ ile عِنْدَ 'nin farkını anlamak için şunu unutmayın.

المُدَرِّسُ عِنْدَ الْمُدِيْرِ. dediğimiz zaman "Öğretmen Müdür ile birlikte." , yani öğretmen müdürün odasına gitti ve şimdi onun odasında onunla birlikte olduğunu ifade ederiz. Fakat;

الْمُدَرِّسُ مَعَ الْمُدِيْرِ. dediğimizde bu kısıt olmaz. Yani öğretmen herhangi bir yerde müdür ile birlikte demektir. مَعَ 'den sonra gelen ismin sonunun "–i" ile bittiğine dikkat edin.

8. بِالْجَامِعَةِ "üniversitede" anlamındadır. بِ ön eki "içinde/birlikte" anlamına gelir.

   الجَامِعَةُ الإِسْلاَمِيَةُ بِالْمَدِيْنَةِ الْمُنَوَّرَةِ. "Medine Münevverede İslam Üniversitesi" anlamındadır.

9. Birinci derste ما 'nın "ne" anlamına geldiğini öğrenmiştik. Bu aynı zamanda olumsuzluk eki olarak da kullanılır. Yani;

   ما عِنْدِي سَيَّارَةٌ. "Benim bir arabam yoktur" demektir.

Egzersizler:

Egz 1: Aşağıdaki sorulara cevap ver.

Egz 2: Uygun iyelik zamiri kullanarak boşlukları doldur.

Egz 3: Örneğe benzer beş cümle kur ve cevabını ver.

Egz 4: Örneğe benzer beş cümle kur ve cevabını ver.

Egz 5: Örneğe uygun olarak aşağıdaki isimlere iyelik zamirleri ekle. Zamirleri eklemden önce tenvini düşür. Kitab-u-n ⟶ kitab-u-ka

Birinci tekil şahıs zamiri eklerken "-u" nun da düşürülmesi gerektiğini unutma.

Kitab-u-n ⟶ kitab-iy

Egz 6: Aşağıdakileri oku.

Egz 7: Aşağıdakileri oku.

Egz 8: Aşağıdakileri oku.

Egz 9: Örneği oku ve şahıs isimlerini doğru son hareke ile oku.

YENİ KELİMELER:

الزَّمِيْلُ	yaşıt/sınıf arkadaşı	الفَتَى	genç erkek
الزَّوْجُ	koca/eş	وَاحِدٌ	bir
الطِّفْلُ	çocuk		

DERS 11

Bu ders tekrar dersi olup sadece iki yeni kelime içermektedir. أُحِبُّ، فِيْهِ / فِيهَا

1. فِيْهِ "içinde" demek. Ör:

   Evde kim var/ evin içindeki kim? مَنْ فِي الْبَيْتِ ؟

   Orada babam ve annem var. فِيْهِ أَبِي وَ أُمِّي.

2. فِيْهَا "içinde" nin dişilidir. Ör:

   Odada kim var? مَنْ فِي الغُرْفَةِ؟

   Orada kardeşim var. فِيْهَا أَخِي.

3. أُحِبُّ "ben severim/seviyorum/beğeniyorum" anlamındadır.

Ben babamı, annemi, erkek kardeşimi ve kız kardeşimi seviyorum.[1]

أُحِبُّ أَبِي وَأُمِّي وَأَخِي وَأُخْتِي.

Bir fiilin nesnesi mansub haldedir, son harekesi fetha/üstün alır, "-e/-a" ile biter. Fakat bu durum sonunda 1. şahıs iyelik eki bulunan isimlerde görülmez.

Aşağıda ismin sonunda 1. şahıs iyelik eki bulunmayan örnekler var.

Ben Allah'ı seviyorum. (uhibbu llah-e) أُحِبُّ اللّٰهَ.

Ben Rasul'u seviyorum. (uhibbu r-rasul-e) أُحِبُّ الرَّسُوْلَ.

Ben Allah'ın Rasulu'nü seviyorum. (uhibbu r-rasul-e llahi) أُحِبُّ رَسُلَ اللّٰهِ.

Ben Arapça lisanını seviyorum. (uhibbu l-lugat-a l-arabiyyat-e) أُحِبُّ اللُّغَةَ العَرَبِيَّةَ.

Burada da تُحِبُّ "sen seversin" (erkek 2. şahıs tekil)

Sen Allah'ı seviyor musun? أَتُحِبُّ اللّٰهَ ؟

Sen lisanını seviyor musun? أَتُحِبُّ لُغَتَكَ ؟

Sen kimi seviyorsun? مَنْ تُحِبُّ ؟

Sen neyi seviyorsun? مَاذَا تُحِبُّ ؟

[1] Türkçede "ve" bağlacı benzer kelimeler arasında sadece son kelimeden önce kullanılır, diğerlerinin arasına virgül konulurken Arapçada her kelimeden sonra وَ "ve" bağlacı kullanılmadır.

DERS 12

Bu derste aşağıdakileri öğreneceğiz.

1. Daha önce أَنْتَ "sen/erkek/tek" öğrenmiştik. Şimdi de أَنْتِ "sen/dişi/tek" öğreneceğiz. Ör:

Sen nerelisin/neredensin, Amine? مِنْ أَيْنَ أَنْتِ يَا آمِنَتُ؟

أَنتِ için bitişik iyelik zamiri كِ "ki" dir. Ör:

Senin evin nerede, Meryem? أَيْنَ بَيْتُكِ يَا مَرْيَمُ؟

2. أَنْتَ için bitişik iyelik ekinin كَ olduğunu öğrenmiştik. Ör:

Senin evin nerede, Bilal? أَيْنَ بَيْتُكَ يَا بِلَالُ؟

ذَهَبَ "o gitti", ذَهَبْتُ "ben gittim" ve ذَهَبْتَ "sen gittin" daha önce öğrenmiştik. Şimdi de ذَهَبَتْ "o kız gitti" öğreneceğiz. Ör:

Amine nerede? أَيْنَ آمِنَةُ؟

O (kız) üniversiteye gitti. ذَهَبَتْ إِلى الجَامِعَةِ.

Cümlede özne açık olarak geçiyorsa "o" zamirine gerek kalmaz.

Meryem okula gitti. ذَهَبَتْ مَرْيَمُ إِلى الْمَدْرَسَةِ.

ذَهَبَتْ fiilinin son harekesinin sükun olduğuna dikkat ediniz.

Eğer böyle bir fiilden sonra آلْ ile başlayan bir isim gelirse fiilin son harekesi sükundan kasraya dönüşür. Ör:

Kız gitti. ذَهَبَتِ الْبِنْتُ.

3. الَّذِي 'nin erkek/tek için "kim, ne" anlamına geldiğini öğrenmiştik. Şimdi de bunun dişil/tek karşılığı olan الَّتِي öğreneceğiz. Ör:

الطَّالِبَةُ الَّتِي جَلَسَتْ أَمَامَ الْمُدَرِّسَةِ مِنْ أَلْمَانِيَا.

Bayan öğretmenin önünde oturan kız öğrenci Almanya'dan/Almanyalı.

السَّاعَةُ الَّتِي عَلى الْمَكْتَبِ لِلْمُدَرِّسِ.

Masanın üzerindeki saat öğretmene ait/öğretmenin.

4. كِتَابُكَ "senin kitabın" olduğunu öğrenmiştik. Şimdi şuna dikkat edin:

هَذَا كِتَابُكَ أَنْتَ. Burada sondaki أَنْتَ zamiri vurgu için eklenmiştir. Bu şüphe veya belirsizliği gidermek için kullanılmıştır. Aynı şekilde;

هَذَا بَيْتُهُ هُوَ. هَذَا قَلَمِي أَنَا. ذَلِكَ كِتَابُهَا هِيَ.

Egzersizler:

Egz 1: Oku ve yaz.

Egz 2: Örnekte verildiği gibi aşağıdaki cümlelerdeki şahıs zamirlerini dişi forma değiştirin.

Egz 3: Örnekte verildiği gibi aşağıdaki cümlelerdeki özneleri dişi forma değiştirin.

Egz 4: Boşlukları الَّذِي veya الَّتِي ile doldurun.

YENİ KELİMELER:

العَمُّ	amca	الشَّجَرَةُ	ağaç
العَمَّةُ	hala	سُوْرِيَا	Suriye
الخَالُ	dayı	المَدْرَسَةُ المُتَوَسِّطَةُ	orta okul
الخَالَةُ	teyze	المُفَتِّشُ	müfettiş
مُسْتَشْفَى الوِلَادَةِ	doğum hastanesi	الفَتَاةُ	genç bayan
يَا سَيِّدِي	beyefendi/ bayım	الدَّفْتَرُ	defter
يَا سَيِّدَتِي	hanımefendi/hanımım	مَالِيْزِيَا	Malezya
كَيْفَ حَالُكَ؟	Nasılsın?	أَنَا بِخَيْرٍ.	Ben iyiyim.
أُمَّهَاتٌ / أُمٌّ	anne/anneler	آبَاءٌ / أَبٌ	baba/babalar
وُزَرَاءُ / وَزِيْرٌ	bakan/bakanlar	عُلَمَاءُ / عَالِمٌ	alim/alimler
أَقْوِيَاءُ / قَوِيٌّ	kuvetli/kuvetliler	ضِعَافٌ / ضَعِيْفٌ	zayıf/zayıflar

بَعْدَ sonra (بَعْدَ yi takip eden isim mudaf ileyhi olduğu için mecrur formda olur)

المَمْلَكَةُ العَرَبِيَّةُ السَّعُوْدِيَّةُ Sudi Arabistan Krallığı

DERS 13

Bölüm A

Bu derste aşağıdakileri öğreneceğiz.

1. İsim ve sıfatların çoğulu. Türkçede sıfatların çoğulu yoktur fakat Arapçada isimler gibi sıfatların da çoğulu vardır. Biz "güzel adam" ve "güzel adamlar" deriz. Türkçede isimler sonuna getirilen "ler/lar" eki ile çoğul yapılır. Arapçada Türkçedeki gibi sonuna aldığı ekle çoğul yapılan isimler olduğu gibi farklı şekillerde oluşturulan, farklı yapıdaki çoğullar da vardır ve bunlar yaygın olarak kullanılır.

- Düzenli Çoğul erkek ve dişil isimler için ayrıdır. Eril isimlerin sonuna"-ûna" eki getirilerek çoğul yapılır.

مُسْلِمٌ ⟶ مُسْلِمُوْنَ

müslim-ü-n müslim-ûne

مُدَرِّسٌ ⟶ مُدَرِّسُوْنَ

müderris-u-n müderris-ûne

Dişil isimlerin sonuna "-ât-u-n" eki getirilerek çoğul yapılır.

مُسْلِمَةٌ ⟶ مُسلِمَاتٌ

müslümet-ü-n müslimât-u-n

مُهَنْدِسَةٌ ⟶ مُهَنْدِسَاتٌ

mühendiset-u-n mühendisât-u-n

Bu örneklerde tekil formda kapalı "te" (ة) den önce kısa "a/e" varken çoğul formun sonunda açık "te" (ت) öncesinde uzun "-ê/â" kullanıldığına dikkat edin.

Telaffuzda tekil ile çoğul arasındaki tek fark "e/a" sesinin kısa ve uzun okunmasındadır.

- Kırık çoğul. Arapçada düzenli çoğulların dışında belli kalıplara göre üretilmiş kırık çoğullar denilen ve çok yaygın olarak kullanılan çoğullar da vardır ve 20’den fazla farklı kalıp vardır. Bazıları bu derste verilmiştir.

kalıp/form	tekil	çoğul
فُعُوْلٌ (1u2û3-u-n)	نَجْمٌ necm-u-n	نُجُوْمٌ nucûm-u-n
فُعُلٌ 1u2u3-u-n	كِتَابٌ kitâb-u-n	كُتُبٌ kutub-u-n
فِعَالٌ 1i2â3-u-n	جَبَلٌ cebel-u-n	جِبَالٌ cibâl-u-n
فُعَّالٌ 1u22â3-u-n	تَاجِرٌ tâcir-u-n	تُجَّارٌ tüccar-u-n
أَفْعَالٌ e12â3-u-n	قَلَمٌ kalem-u-n	أَقْلَامٌ eklâm-u-n
فُعَلَاءُ 1u2a3â-u tenvin almaz	زَمِيْلٌ zemîl-u-n	زُمَلَاءُ zümelâ-u
أَفْعِلَاءُ e12i3â-u tenvin almaz	صَدِيْقٌ sadîk-u-n	أَصْدِقَاءُ esdikâ-u
فِعْلَةٌ 1i23et-u-n	أَخٌ ah-u-n	إِخْوَةٌ ihvet-u-n

123 rakamları kelimedeki birinci, ikinci ve üçüncü harfleri temsil etmektedir.

Yeni öğrenenlerin her isim ve sıfatın çoğulunu da ezberlemeleri tavsiye edilir.

2. هَذَا ve هَذِهِ ‘nin çoğulu هَؤُلَاءِ (heulâi) dir. Eril ve dişil için aynıdır. Ör:

هَذَا تَاجِرٌ.

Bu bir tüccardır.

هَؤُلَاءِ تُجَّارٌ.

Bunlar tüccarlardır.

هَذِهِ مُدَرِّسَةٌ.

Bu bayan öğretmendir.

هَؤُلَاءِ مُدَرِّسَاتٌ.

Bunlar bayan öğretmenlerdir.

Burada هَؤُلَاءِ çoğunlukla insan cinsi için kullanılır. Bu zamirin insan dışındaki şeyler için kullanımı azdır. 16. Derste bu zamirin insan dışındaki şeyler için kullanımını göreceğiz.

3. هُوَ “o” zamirinin çoğulu هُمْ “onlar” (eril). Tekil olan هُوَ ‘nin aksine هُمْ çoğul zamiri sadece insanlar için kullanılır. Ör.

هُوَ مُدَرِّسٌ.

O bir öğretmendir.

هُمْ مُدَرِّسُونَ.

Onlar öğretmenlerdir.

هُ (onun) bitişik zamirinin çoğulu هُمْ (onların) ‘dür.

Onların evi nerededir? أَيْنَ بَيْتُهُمْ؟

Onların babası meşhur bir tüccardır. أَبُوْهُمْ تَاجِرٌ شَهِيْرٌ.

Onlar ve onların zamirlerinin Arapçada aynı olduğuna هُمْ dikkat edin.

4. ذَهَبَ ‘nin “o gitti” demek olduğunu öğrenmiştik. Şimdide ذَهَبُوْا “onlar gittiler” öğreneceğiz. Fiilin sonunda telaffuz edilmeyen fazladan yazılmış bir elif olduğuna dikkat edin. Bu bölümde gördüğümüz zamirlerin erkekler için olduğunu unutmayın. Bu dersin B bölümünde de dişiler için olanları göreceğiz.

5. بَعْضُ “bazı” anlamındadır. Ör:

بَعْضُهُمْ مُدَرِّسُوْنَ، وَبَعْضُهُمْ مُهَنْدِسُوْنَ.

Onların bazıları öğretmen(ler) ve bazıları mühendis(ler).

Egzersizler:

Egz 1: Örnekte verildiği şekilde aşağıdaki cümlelerin öznelerini çoğul yapınız.

Egz 2: Altı çizili kelimeyi çoğul yapın ve cümleyi yeniden kurun.

Egz 3: Örnekte gösterildiği gibi önce verilen isimlerle sonra da zamirle isim tamlaması yapın.

Sonu elif ve hamze ile biten kelimelerde; hamze isimden önce ayrı yazılırken zamirden önce و "vav" üzerine yazıldığına dikkat edin.

Muhammed'in oğlu	أَبْنَاءُ مُحَمَّدٍ
Onun oğlu	أَبْنَاؤُهُ

Egz 4: Örnekte verildiği gibi aşağıdaki cümlelerin öznesini çoğula çevir.

Egz 5: Oku ve yaz.

Egz 6: Aşağıdaki isim ve sıfatların çoğulunu yazın.

YENİ KELİMELER:

tekil	çoğul		tekil	çoğul	
فَتًى	فِتْيَةٌ	genç adam	إِسْمٌ	أَسْمَاءٌ	isim
طَوِيْلٌ	طِوَالٌ	uzun	رَجُلٌ	رِجَالٌ	adam
طَالِبٌ	طُلَّابٌ	öğrenci	الإِنْسَانُ	النَّاسُ	insan
جَدِيْدٌ	جُدُدٌ	yeni	قَصِيْرٌ	قِصَارٌ	kısa
ضَيْفٌ	ضُيُوْفٌ	misafir	حَاجٌّ	حُجَّاجٌ	hacı
قَرْيَةٌ	قُرًى	köy	صَدِيْقٌ	أَصْدِقَاءُ	arkadaş
حَقْلٌ	حُقُوْلٌ	tarla	المَطْعَمُ	المَطَاعَمُ	lokanta
زَمِيْلٌ	زُمَلَاءُ	sınıf arkadaşı	اِبْنٌ	أَبْنَاءٌ	oğul
مُجْتَهِدٌ	مُجْتَهِدُوْنَ	çok çalışkan	شَيْخٌ	شُيُوْخٌ	tercübeli/yaşlı adam

Bölüm B

Bu bölümde aşağıdakileri öğreneceğiz.

1. هِيَ "o kız" 'ın çoğulu ve هُنَّ (onlar/o kızlar) 'dir. Ör:

   Onlar erkek kardeşlerim هُمْ إِخْوَتِي،

   ve onlar(da) kız kardeşlerim. وَهُنَّ أَخَوَاتِي.

   هَا "onun/dişil" çoğulu هُنَّ "onların/dişil" 'dir. Onlar ve onların zamirlerinin aynı olduğuna dikkat edin.

   O kızlar sınıf arkadaşlarım ve bu onların evi. هُنَّ زَمِيلَاتِي، وَهَذَا بَيْتُهُنَّ.

2. هَذِهِ 'nin çoğulunun هَؤُلَاءِ olduğunu öğrenmiştik yani eril ve dişil için aynı.

3. A bölümünde ذَهَبُوْا "onlar gittiler" (erkek) olduğunu öğrenmiştik. Dişiler için ذَهَبْنَ (zehebne) "onlar gittiler" demektir. Ör:

   Erkek kardeşlerin nerede? أَيْنَ إِخْوَتُكَ؟

   Onlar üniversiteye gittiler. ذَهَبُوا إِلَى الجَامِعَةِ.

   Kız kardeşlerin nerede? أَيْنَ أَخَوَاتُكَ؟

   Onlar kütüphaneye gittiler. ذَهَبْنَ إِلَى المَكْتَبَةِ.

4. Dişil isimlerin düzenli çoğulunun nasıl yapıldığını öğrenmiştik. Telaffuzda "te" den önceki "a" uzatılır. Yazıda ilave olarak "kapalı te" " ة " "açık te" " ت " ile değiştirilir. Ör:

مُسْلِمَةٌ	مُسْلِمَاتٌ
müslimet-ü-n	müslimât-u-n

   Aşağıdaki düzensiz çoğullara dikkat edin.

بِنْتٌ	بَنَاتٌ
bint-un	benât-un
أُخْتٌ	أَخَوَاتٌ
ukht-un	akhawât-u-n

فَتَاةٌ	فَتَيَاتٌ
fetât-u-n	feteyât-u-n

Egzersizler:

Egz 1: Aşağıdaki cümlelerde özneyi çoğula değiştirin. كِبَارٌ، صِغَارٌ، طِوَالٌ، جُدُدٌ gibi çoğul sıfatların eril ve dişil için aynı olduğuna dikkat edin.

Egz 2: Oku ve yaz.

Egz 3: Aşağıdaki cümlelerde özneyi çoğula çevirin.

Egz 4: Uygun işaret zamiri ile boşlukları doldurun:

(هَؤُلَاءِ ،هَذِهِ ،هَذَا) هَؤُلَاءِ nin eril ve dişil için aynı olduğunu unutmayın.

Egz 5: Uygun şahıs zamirlerini kullanarak boşlukları doldurun.

(هُوَ، هُمْ، هِيَ، هُنَّ)

Egz 6: Aşağıdaki isim ve sıfatların çoğulunu yazın.

YENİ KELİMELER:

أُسْتَاذَةٌ	bayan profesör	النِّسَاءُ	kadın (değişik kökten, çoğul)
زَوْجَةٌ	eş/hanım	زَوْجٌ	eş/koca
عَمَّةٌ	hala	اِمْرَأَةٌ / المَرْأَةُ	kadın/lar
مُسْتَشْفَى الْوِلاَدَةِ	doğum hastanesi		

Bölüm C

Bu bölümde ذَلِكَ ve تِلْكَ nin çoğulu olan أُوْلاَئِكَ yi öğreneceğiz. أُوْلاَئِكَ deki (و) nin telaffuz edilmediğine dikkat edin. (ulâ'ika)

Egzersizler:

Egz 1: Örnekte verildiği gibi aşağıdaki cümlelerde özneyi çoğula çevirin.

Egz 2: Boşlukları uygun işaret zamiri ile doldurun. (ذَلِكَ تِلْكَ أُوْلاَئِكَ)

Egz 3: Aşağıdaki isimlerin çoğulunu yazın.

Egz 4: Kırık çoğulların tenvin almadığını dikkate alarak aşağıdakileri okuyun.

DERS 14

Bu derste aşağıdakileri öğreneceğiz.

1. أَنْتَ (sen/erkek/tek) ‘in çoğulu أَنْتُمْ (siz/erkek/çoğul) dür. Ör:

   Siz kimsiniz? مَنْ أَنْتُمْ؟

   كَ ayrık zamirin çoğulu كُمْ dür. Ör:

   Kardeşler, sizin eviniz nerede? أَيْنَ بَيْتُكُمْ يَا إِخْوَانُ؟

2. أَنَا “ben” ‘in çoğulu نَحْنُ “biz” dir. أَنَا gibi نَحْنُ de erkek ve dişi için aynıdır.

   Biz Müslümanlarız. (erkek) نَحْنُ مُسْلِمُوْنَ.

   Biz Müslümanlarız. (kız) نَحْنُ مُسْلِمَاتٌ.

   بَيْتِي “benim evim” demek olduğunu öğrenmiştik.

   Şimdi de “bizim evimiz” بَيْتُنَا (beyt-ü-nâ) öğrenelim. Ör:

   Rabbimiz Allah’dır./Allah bizim Rabbimizdir. اللّٰهُ رَبُّنَا.

   Dinimiz İslam’dır./İslam bizim dinimizdir. الإِسْلَامُ دِيْنُنَا.

   Hz. Muhammed (Allah’ın koruması مُحَمَّدٌ – صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ – نَبِيُّنَا.

   ve selamı onun üzerine olsun) peygamberimizdir.

3. ذَهَبْتَ “sen gittin” (erkek/tekil) ذَهَبْتُمْ “siz gittiniz” (erkek/çoğul) Ör:

   Nereye gittiniz, ey oğullarım? أَيْنَ ذَهَبْتُمْ يَا أَبْنَائِي.

4. ذَهَبْتُ “ben gittim” ‘in çoğulu ذَهَبْنَا (zehebnâ) “biz gittik” ‘dir. ذَهَبْنَ “onlar gittiler/dişi” (zehebne) olduğuna ve son “e” sesinin ذَهَبْنَ de kısa, ذَهَبْنَا de uzun olduğuna dikkat edin.

5. Dişil şahıs isimlerin sonunda tenvin olmadığını öğrenmiştik. Ör:

   خَدِيْجَةُ، آمِنَةُ، مَرْيَمُ

   Şimdi de Arapça olmayan özel isimlerin sonuna da tenvin almadığını öğreneceğiz.
   Ör: لَنْدَنُ، بَاكِسْتَانُ، وِلْيَمُ

Peygamber isimleri de çoğunlukla Arapça olmadığından sonuna tenvin almaz. Ör:

آدَمُ، إِبْرَاهِيْمُ، إِسْحَاقُ، إِسْمَاعِيْلُ، يَعْقُوْبُ

Buna rağmen Arapça olmayan özel isimler sadece üç harfli erkek ismi ise sonu tenvin alır. Ör:

نُوْحٌ، لُوْطٌ، جُرْجٌ، خَانٌ

6. İsim tamlamasında mudaf (tamlanan) konumu gereği belirlidir. Dolayısı ile mudafı etkileyen bir sıfatın belirli olması gerekir. Ör:

İmam'ın yeni evi — بَيْتُ الإِمَامِ الْجَدِيْدُ

Burada بَيْتُ konumu gereği bellidir. Aynı durum mudaf ileyhi'nin iyelik zamiri olması halinde de geçerlidir. Ör: بَيْتُهُ الْجَدِيدُ (onun yeni evi)

Aşağıdaki cümlelere dikkat edin:

İmamın yeni evi — بَيْتُ الإِمَامِ الجَدِيدُ

Yeni imamın evi — بَيْتُ الإِمَامِ الجَدِيدِ

7. أَيُّ "hangi". Bu kelime mudaf olarak kullanılır. Ör:

Bu hangi ev? (eyy-u) أَيُّ بَيْتٍ هَذَا؟

Hani öğrenci dışarı çıktı? أَيُّ طَالِبٍ خَرَجَ؟

- أَيُّ kelimesinden önce bir ön edat gelirse bu kelime mecrur olur; أَيِّ . Ör:

Sen hangi memlekettensin? (eyy-i) مِنْ أَيِّ بَلَدٍ أَنْتَ ؟

Sen hangi sınıfta oturuyorsun? فِي أَيِّ فَصْلٍ جَلَسْتَ؟

- أَيُّ kelimesi mansub (üstünlü) formda da olabilir. Ör:

Sen hangi lisanı seviyorsun? (eyy-e) أَيَّ لُغَةٍ تُحِبُّ.

Egzersizler:

Egz 1: Aşağıdaki sorulara cevap ver.

Egz 2: Oku ve yaz.

Egz 3: Örneğe uygun olarak aşağıdaki isimlerle iyelik zamirlerini birleştir.

Egz 4: Oku.

Egz 5: Arapça olmayan isimlerle ilgili kuralları akılda tutarak aşağıdaki isimleri oku.

YENİ KELİMELER:

أَهْلاً وَسَهْلاً وَمَرْحَباً	hoş geldin	الدُّسْتُوْرُ	yasa/kanun
طِفْلَةٌ	kız çocuk	القِبْلَةُ	ibadet yönü/kıble
المَطَارُ	havaalanı	المَحْكَمَةُ	mahkeme
الكُلِّيَّةُ	fakülte/kolej	حَفَدَةٌ / حَفِيْدٌ	torun/lar
كُلِّيَّةُ الطِّبِّ	Tıp Fakültesi	الحَدِيْقَةُ	tarla/bahçe
كُلِّيَّةُ الهَنْدَسَةِ	Mühendislik Fak.	الرَّبُّ	Rab
كُلِّيَّةُ التِّجَارَةِ	Ticaret Fakültesi	يَوْمُ السَبْتِ	cumartesi
كُلِّيَّةُ الشَّرِيْعَةِ	İslam Hukuk Fak.	الشَّهْرُ	ay
نَصَارَى / نَصْرَانِيٌّ	Hıristiyan/lar	رَجَبٌ	Receb ayı
النَّبِيُّ	pegamber	اليُوْنَانُ	Yunan
الدِّيْنُ	din	إِخْوَةٌ، إِخْوَانٌ / أَخٌ	erkek kardeş /ler
شَفَاهُ اللهُ	Allah ona şifa versin.		

DERS 15

Bu derste aşağıdakileri öğreneceğiz.

1. أَنْتِ "sen" (dişil tek) 'in çoğulu أَنْتُنَّ "siz" (dişil çok) .

   Sizler kimlersiniz, kız kardeşler? مَنْ أَنْتُنَّ يَا أَخَوَاتِي؟

   Bizler imamın kızlarıyız. نَحْنُ بَنَاتُ الإِمَامِ.

2. كِ "senin" (tekil dişi) 'nin çoğulu كُنَّ "sizin" (dişil çok) 'dir.

   Sizin eviniz nerede, bayanlar? أَيْنَ بَيْتُكُنَّ يَا سَيِّدَاتُ؟

   Bizim evimiz caminin yakınında. بَيْتُنَا قَرِيْبٌ مِنَ الْمَسْجِدِ.

3. ذَهَبْتِ "sen gittin" (dişil tek) 'in çoğulu ذَهَبْتُنَّ "siz gittiniz" (dişil çok). Ör:

   Siz nereye gittiniz, kız kardeşler? أَيْنَ ذَهَبْتُنَّ يَا أَخَوَاتُ؟

   Siz nereye gittiniz, erkek kardeşler? أَيْنَ ذَهَبْتُمْ يَا إِخْوَانُ؟

4. قَبْلَ "önce" ve بَعْدَ "sonra" anlamındadır. Bunlar her zaman mudaftır ve bunları takip eden isim mecrur formdadır. Ör:

   dersten sonra بَعْدَ الدَّرْسِ

   namazdan önce قَبْلَ الصَّلاَةِ

5. رَجَعَ "o geri döndü" (erkek tek).

   İmam camiden döndü mü? أَ رَجَعَ الْإِمَامُ مِنَ المَسْجِدِ؟

   ذَهَبْتُ إِلَى المَسْجِدِ قَبْلَ الأَذَانِ وَرَجَعْتُ بَعْدَ الصَّلاةِ.

   Ben ezandan önce camiye gittim ve namazdan sonra geri döndüm.

Egzersizler:

Egz 1: Aşağıdaki soruları cevaplayın.

Egz 2: Aşağıdaki cümlelerde özneyi dişiye çevirin.

Egz 3: Aşağıdaki cümlelerde iyelik zamirlerini dişile çevirin.

Egz 4: Boşlukları uygun şahıs zamirleri ile doldurun. (أَنْتُنَّ، أَنْتِ، أَنْتُمْ، أَنْتَ)

Egz 5: Boşlukları uygun iyelik zamirleri ile doldurun. (كَ، كُمْ، كِ، كُنَّ)

Egz 6: Boşlukları أَنَا veya نَحْنُ zamirleriyle doldurun.

Egz 7: Oku ve yaz.

YENİ KELİMELER:

القَاهِرَةُ	Kahire	الآنَ	şimdi
الأُسْبُوْعُ	hafta	الاِخْتِبَارُ	imtihan
الدَّرْسُ	ders		

DERS 16

Bu derste aşağıdakileri öğreneceğiz.

1. Arapçada isimler (1) rasyonel/akıllı ve (2) irrasyonel/akılsız olarak iki sınıfa ayrılır. Rasyonel/akıllı isimler insan, melek, şeytan ve buna benzer şeyler için ve irrasyonel/akılsız isimler eşya, hayvan ve hayali kavramlar için kullanılır.

   Tekil isimlerde iki gurup arasında fark yoktur. Ama çoğul isimlerde önemli bir fark vardır. Akıllı isimlerin çoğulu çoklu varlık olarak kabul edilir ve bunların yerine “onlar”, “bunlar” ve “şunlar” gibi zamirler kullanıldığı halde akılsız isimlerin çoğulu dişil tek kişi olarak kabul edilir ve yerlerine buna uygun zamir kullanılır. Ör:

   Rasyonel (عَاقِلٌ)

Tekil	هُوَ صَغِيْرٌ.	هَذَا طَالِبٌ جَدِيْدٌ،
Çoğul	هُمْ صِغَرٌ.	هَؤُلاَءِ طُلاَّبٌ جُدُدٌ،

   İrrasyonel (غَيْرُ عَأقِلٍ)

Tekil	هُوَ صَغِيْرٌ.	هَذَا كِتَابٌ جَدِيْدٌ،
Çoğul	هِيَ صَغِيْرَةٌ.	هَذِهِ كُتُبٌ جَدِيْدَةٌ،

   Yani akılsız çoğul isimleri dişi tekil isim gibi düşünün.

   NOT: 1. Öğrenciler dışarı çıktı. الطُّلاَّبُ خَرَجُوا.

   2. Köpekler dışarı çıktı. الكِلاَبُ خَرَجَتْ.

   Bu esas kural olmakla birlikte daha sonra öğreneceğimiz bazı istisnaları da vardır.

2. Düzensiz çoğulların bazı kalıplarını öğrenmiştik, burada birini daha öğreneceğiz.

مَفَاعِلُ	مَسْجِدٌ	مَسَاجِدُ
1a2â3i4-u	mescid-ü-n	mesâcid-ü
Bu kalıpta tenvin yoktur.	دَفْتَرٌ	دَفَاتِرُ
	defter-u-n	defâtir-u

Egzersizler:

Egz 1: Örnekleri öğren.

Egz 2: Örnekte verildiği gibi cümlelerin öznesini çoğul yapın.

Egz 3: Boşlukları uygun işaret zamiri ile doldurun. (هَذَا، هَذِهِ، هَؤُلاَءِ)

Egz 4: Boşlukları uygun işaret zamiri ile doldurun. (ذَلِكَ، تِلْكَ، أُوْلَئِكَ)

YENİ KELİMELER:

النَّهْرُ	nehir	الفُنْدُقُ	otel
البَحْرُ	deniz	الطَّائِرَةُ	uçak

DERS 17

Bu ders 16. Dersin devamı olup yeni bir konu yoktur.

حِمَارٌ (eşek) çoğulunun حُمُرٌ ve aynı zamanda حَمِيْرٌ olduğuna dikkat edin.

Egzersizler:

Egz 1: Aşağıdaki sorulara cevap verin.

Egz 2: Örnekte verildiği gibi aşağıdaki cümlelerin öznesini çoğula çevirin.

Egz 3: Boşlukları uygun yüklemlerle doldurun.

Egz 4: Aşağıdaki isimlerin çoğulunu yazın.

YENİ KELİMELER:

الشَّرِكَةُ	şirket/firma	مُدِيْرُ الشَّرِكَةِ	şirket müdürü
رَخِيْصٌ	ucuz	يَابَانِيَّةٌ	Japonyalı
قُمْصَانٌ / القَمِيصُ	gömlek/ler		

DERS 18

Bu derste aşağıdakileri öğreneceğiz.

1. Arapçada çokluk üç ve daha fazla olanlar için kullanılır. Bu durum Türkçede yoktur. Dolayısı ile Arapçada tekil ve çoğulun yanında ikili çokluğu gösteren ifade vardır. İkili form "-âni" ile biter.

بَيْتَانِ	بَيْتٌ
beyt-âni (iki ev)	beyt-ü-n (ev)
يَدَانِ	يَدٌ
yed-âni (iki el)	yed-u-n (el)

- هَذَا nın ikili çoğulu هَذَانِ ve هَذِهِ nin ikili çoğulu هَاتَانِ dir.

هَذَانِ كِتَابَانِ

هَتَانِ سَيَّارَتَانِ

- هُوَ ve هِيَ nin ikili çoğulu هُمَا dır.

Bu iki oğlan çocuğu kim?	مَنْ هَذَانِ الْوَلَدَانِ؟
O ikisi yeni öğrencidir.	هُمَا طَالِبَانِ جَدِيْدَانِ.
İki kız kardeş nerede?	أَيْنَ الأُخْتَانِ؟
O iki kız odadadır.	هُمَا فِي الغُرْفَةِ.

İkili bir ismi etkileyen sıfatın da ikili formda olduğuna dikkat edin.

2. كَمْ "kaç tane". كَمْ 'i takip eden isim tekil ve mansub (üstünlü) olur. Ör:

Kaç kitap?	كَمْ كِتَاباً؟
Kaç araba?	كَمْ سَيَّارَةً؟

Tenvinli bir ismin mansub formda sonuna telaffuz edilmeyen fazladan bir elif aldığına dikkat edin. Ör:

كِتَابٌ - كِتَابٍ - كِتَاباً

Fakat sonu kapalı (ة) "te" ile biten isimlerde bu fazla elif olmaz. Ör:

سَيَّارَةٌ - سَيَّارَةٍ - سَيَّارَةً

Egzersizler:

Egz 1: Aşağıdaki sorulara ikili çoğul kullanarak cevap verin. Ör:

كَمْ قَلَماً عِنْدَكَ؟

عِنْدِيْ قَلَمَانِ.

أَخٌ 'un ikili çoğulunun أَخَوَانِ olduğuna ve (أَخَانِ) olmadığına dikkat edin.

Egz 2: Oku ve yaz.

Egz 3: Boşlukları uygun kelimelerle doldur ve doğru son harekeye dikkat edin.

Egz 4: Aşağıdaki cümlelerde özneyi ikili çoğula çevir.

Egz 5: Aşağıdaki isimleri doğru son hareke ile oku ve yaz.

Egz 6: Aşağıdaki kelimelerin ikili çoğulunu yaz.

YENİ KELİMELER:

العَجَلَةُ	tekerlek	السَّبُّورَةُ	yazı tahtası
العِيْدُ	bayram	الرِّيَالُ	riyal
السَّنَةُ	sene	الحَيُّ	mahalle
النَّافِذَةُ	pencere	رَكَعَاتٌ / الرَّكْعَةُ	namazda rekat/lar
المِسْطَرَةُ	cetvel	المَتْجَرُ	dükkan

DERS 19

Bu derste eril bir isimden önce gelen 3 ile 10 arasındaki sayıları öğreneceğiz.

- وَاحِدٌ "bir" anlamındadır ve isimden sonra sıfat olarak gelir. Ör:

bir kitap	كِتَابٌ وَاحِدٌ

- اِثْنَانِ "iki" demektir ve aynı şekilde isimden sonra sıfat olarak gelir.

iki kitap(lar)	كِتَابَانِ اِثْنَانِ

Fakat genellikle اِثْنَانِ kelimesi kullanılmaz çünkü ismin ikili hali normal ifade için yeterlidir. Fakat vurgu için اِثْنَانِ kullanılır.

- 3 ile 10 arası sayılar: Bu sayılar isim tamlaması, mudaf olarak kullanılır. Ör:

Üç kitap(lar)	ثَلَاثَةُ كُتُبٍ
Dört ev(ler)	أَرْبَعَةُ بُيُوتٍ
Beş kalem(ler)	خَمْسَةُ أَقْلَامٍ
On adam(lar)	عَشَرَةُ رِجَالٍ

Rakamdan sonra gelen, sayılan isme ma'dud (مَعْدُوْدٌ) denir. Eril ma'dud ile dişil sayılar kullanılır.

Bu yapıda ma'dud çoğuldur ve mecrur formdadır. Çünkü mudaf ileyhi 'dir. Sayıyı gösteren rakam merfu, mensub veya mecrur formda olabilir. Ör:

Üç öğrenci dışarı çıktı.	خَرَجَ ثَلَاثَةُ طُلَّابٍ.
dört evin içinde	فِي أَرْبَعَةِ بُيُوْتٍ
Ben beş adam gördüm.	رَأَيْتُ خَمْسَةَ رِجَالٍ.

NOT: كَمْ ثَمَنُ هَذَا الكِتَابِ؟ "Bu kitabın fiyatı ne kadar?" ifadesinde رِيَالاً veya diğer herhangi bir para birimi atılmıştır. Normal ifade;

كَمْ رِيَالاً ثَمَنُ هَذَا الكِتَابِ؟

Egzersizler:

Egz 1: Oku ve yaz.

Egz 2: Aşağıdaki cümleleri oku ve yaz.

Egz 3: Parantez içindeki rakamları kullanarak aşağıdaki sorulara cevap ver.

Egz 4: Aşağıdaki kelimeleri ma'dud olarak kullanarak 3 den 10 a kadar sayın.

YENİ KELİMELER:

كُلٌّ	hepsi	شُكْراً	teşekkürler
كُلُّهُمْ	onların hepisi	أَيَّامٌ / اليَوْمُ	gün/ler
كَلُّكُمْ	sizin hepiniz	الثَّمَنُ	fiyat
كُلُّنَا	bizim hepimiz	النِّصْفُ	yarım
بِلاَدٌ / البَلَدُ	ülke/ler	قُرُوْشٌ / القِرْشُ	riyal'in 1/10 u /çoğulu
مُخْتَلِفٌ	farklı	قُدَامَى/ قَدِيْمٌ	eski/ler
الحَافِلَةُ	otobüs	رُكَّابٌ / الرَّاكِبُ	yolcu/lar
مِنْهُمْ	onlardan	السُّؤَالُ	soru
أُوْرُبَّا	Avrupa	الجَيْبُ	cep
يُوْغُسْلاَفِيَا	Yugoslavya		

DERS 20

Bu derste de 3 den 10 a kadar dişil madud için olan sayıları göreceğiz. Önceki derste bu sayıların eril madud için olanlarını görmüştük. Ör:

Üç erkek evlat ثَلاَثَةُ أَبْنَاءٍ

Eğer madud dişil olursa sayının sonundaki "te-merbuta" (ة) atılır. Ör:

ثَلاَثُ بَنَاتٍ	üç kız çocuk evlat	ثَلاَثَةُ أَبْنَاءٍ	üç erkek çocuk evlat
أَرْبَعُ أَخَوَاتٍ	dört kız kardeş	أَرْبَعَةُ إِخْوَةٍ	dört erkek kardeş
خَمْسُ أُمَّهَاتٍ	beş anne	خَمْسَةُ آبَاءٍ	beş baba
سِتُّ نِسَاءٍ	altı kadın	سِتَّةُ رِجَالٍ	altı adam
سَبْعُ طَالِبَاتٍ	yedi kız öğrenci	سَبْعَةُ طُلاَّبٍ	yedi erkek öğrenci
ثَمَانِيْ غُرَفٍ	sekiz oda	ثَمَانِيَةُ بُيُوْتٍ	sekiz ev

ثَمَانِيْ nin son harekesinin sükun olduğuna dikkat edin.

عَشْرُ نِسَاءٍ	on kadın	عَشَرَةُ رِجَالٍ	on adam

عَشَرَةُ de (ش) nin harekesi üstün (ـَ) iken عَشْرُ da (ش) nin harekesi sükundur (ـْ) .

وَاحِدٌ "bir" in dişili وَاحِدَةٌ ve اِثْنَانِ nin dişili اِثْنَتَانِ dir.

لِي أُخْتَانِ اثْنَتَانِ لِي أُخْتٌ وَاحِدَةٌ

Egzersizler:

Egz 1: Oku ve yaz.

Egz 2: Oku ve yaz.

Egz 3: Parantez içindeki rakamları kullanarak aşağıdaki sorulara cevap ver.

Egz 4: Aşağıdaki cümlelerde şekillerle verilen sayıları yaz.

Egz 5: Aşağıdaki kelimeleri ma'dud olarak kullanarak 3 den 10 a kadar sayın.

YENİ KELİMELER:

إِنْدُوْنِيْسِيَا	Endonezya	كَلِمَاتٌ / كَلِمَةٌ	kelime /ler
غُرَفٌ / غُرْفَةٌ	oda /lar	مَجَلَّةٌ	mecmua
دُرُوْسٌ / دَرْسٌ	ders /ler	حُرُوْفٌ / حَرْفٌ	harf /ler
أَعْمَامٌ / عَمٌّ	amca /lar		

DERS 21

Bu ders test dersidir ve yeni bir yapı yoktur. Beş yeni kelime vardır.

YENİ KELİMELER:

ذَاكَ	ذَلِكَ şu / aynı anlamlı	أَلْوَانٌ / اللَّوْنُ	renk /ler
وَاسِعٌ	geniş	نُحِبُّ	severiz/seviyoruz
آسِيَا	Asya	نُحِبُّهُ	Biz onu severiz.
إِفْرِيقِيَا	Afrika		

Egzersizler:

Egz 1: Aşağıdaki sorulara cevap verin.

Egz 2: Bu cümlelerin doğru veya yanlış olduğunu söyleyin.

Egz 3: Bu derste geçen Asya, Afrika ve Avrupa ülkelerinin adını yazın.

DERS 22

Nunlanma almayan çeşitli isimler ve sıfatlar olduğunu öğrenmiştik. Çoğunlukla isimler ve sıfatlar tenvin alır. Tenvin aşağıdaki durumlarda atılır:

a) İsim veya sıfatın başında اَلْ belirlilik takısı alınca; Ör: كِتَابٌ : الكِتَابُ

b) İsim tamlamasında mudaf/ tamlanan olduğunda; Ör: كِتَابٌ : كِتَابُ بِلاَلٍ

c) يَا nida edatından sonra; Ör: أُسْتَاذٌ : يَا أُسْتَاذُ

Fakat bazı isim ve sıfatlar asla tenvin almazlar. Bunlara Türkçede nunlanmaz veya gayri munsarif denir (Arapçada المَمْنُوْعُ مِنْ الصَّرْفِ)

Bu kitapta aşağıdaki nunlanmaz/gayri munsarif isim ve sıfat gruplarını öğrenmiştik.

1. Dişil özel isimler; Ör: آمِنَةُ، زَيْنَبُ
2. Kapalı te (ة) ile biten eril özel isimler; Ör: حَمْزَةُ، أُسَامَةُ
3. (ان) "-ân" ile biten eril özel isimler; Ör: عُثْمَانُ، رَمَضَانُ
4. فَعْلاَنُ kalıbındaki sıfatlar; Ör: كَسْلاَنُ، مَلآنُ
5. أَفْعَلُ kalıbındaki eril özel isimler; Ör: أَحْمَدُ، أَنْوَرُ
6. أَفْعَلُ kalıbındaki sıfatlar; Ör: أَسْوَدُ، أَحْمَرُ
7. Arapça olmayan özel isimler; Ör: وِلْيَمُ، لَنْدَنُ، بَاكِسْتَانُ
8. Aşağıdaki kalıplarda gelen kırık sıfatlar:
   - a) أَفْعِلاَءُ : أَطِبَّاءُ، أَصْدِقَاءُ، أَغْنِيَاءُ، أَقْوِيَاءُ
   - b) فُعَلاَءُ : فُقَرَاءُ، زُمَلاَءُ، وُزَرَاءُ
   - c) مَفَاعِلُ : مَسَاجِدُ، فَنَادِقُ، مَكَاتِبُ
   - d) مَفَاعِيْلُ : مَنَادِيلُ، مَفَاتِيْحُ، فَنَاجِيْنُ

أَفْعِلاَءُ kalıbındaki أَطِبَّاءُ normalde أَطْبِبَاءُ dur. İki (ب) nin birleşmesi sonucu yapı biraz değişmiştir.

Egzersizler:

Egz 1: Nunlanmaz isimlerle ilgili kuralları dikkate alarak aşağıdaki kelimeleri oku ve yaz.
(Nunlanmaz isimlerin son harfi diğer isimlerin aksine tenvin almaz ve merfu halde sadece tek ötre alır.)

YENİ KELİMELER:

أَحْمَرُ	kırmızı	بَغْدَادُ	Bağdat
أَزْرَقُ	mavi	جُدَّةُ	Cidde
أَخْضَرُ	yeşil	فَنَاجِيْنُ / فِنْجَانٌ	çay bardağı/kupa /lar
أَسْوَدُ	siyah	دَقَائِقُ / دَقِيْقَةٌ	dakika/lar
أَصْفَرُ	sarı	مَنَادِيْلُ / مِنْدِيْلٌ	mendil/ler
أَبْيَضُ	beyaz	مَفَاتِيْحُ / مِفْتَاحٌ	anahtar/lar
قَالَ	O erkek söyledi.	قَالَتْ	O kız söyledi.

DERS 23

Daha önce bir ismin iki durumda mecrur formu aldığını öğrenmiştik. Bunlar:

a) Bir ismin bir ön edattan sonra gelmesi halinde. Ör:

البَيْتُ : فِي الْبَيْتِ   بِلاَلٌ : مِنْ بِلاَلٍ

b) Bir ismin mudaf ilaihi olması halinde. Ör:

المُدَرِّسُ : كِتَابُ الْمُدَرِّسِ   بِلاَلٌ : بَيْتُ بِلاَلٍ

Bir isim nunlanmaz isim ise son harekesinin kesra almayacağına ve mensub (üstünlü) olacağına dikkat edin. Yani normal ismin sonu "-i" ile biterken nunlanmaz isimlerin sonu "-e/a" ile biter.

بِلاَلٌ :	مِنْ بِلاَلٍ	كِتَابُ بِلاَلٍ
أَحْمَدُ :	مِنْ أَحْمَدَ	كِتَابُ أَحْمَدَ
إِبْرَاهِيْمُ :	مِنْ إِبْرَاهِيْمَ	كِتَابُ إِبْرَاهِيْمَ

Egzersizler:

Egz 1: Aşağıdakileri öğren.

Egz 2: Nunlanmaz kurallarına dikkat ederek aşağıdakileri oku ve yaz.

Egz 3: Doğru son hareke ile oku ve yaz.

Egz 4: Aşağıdaki isimleri ma'dud olarak kullan ve 3'den 10'a kadar say. Bu isimlerin nunlanmaz olduğuna dikkat et. Yani kesra halinde son harekesi üstün olacaktır.

Ör: مَسْجِدٌ çoğulu مَسَاجِدُ

üç cami	ثَلاَثَةُ مَسَاجِدَ
dört otel	أَرْبَعَةُ فَنَادِقَ
beş sınıf arkadaşı	خَمْسَةُ زُمَلاَءَ

YENİ KELİMELER:

إِصْطَنْبُوْلُ	İstanbul	الطَّائِفُ	Taif
وَاشِنْطُنُ	Washington		